

3. Кресіна І. Запобігання дискримінації в Україні в контексті європейської інтеграції: монографія. К.: Інститут держави і права ім. В. Корецького НАН України, 2015. – 384 с.

Дарина Григорівна Заврічко – курсант I курсу Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Геннадій Геннадійович Дедурін – доцент кафедри теорії та історії держави і права Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат історичних наук, доцент

ОРГАНІЗАЦІЯ ГОЛОДОМОРУ 1932-1933 РР.: ЗЛОЧИННІ ЗАКОНИ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ

Вже протягом багатьох років, кожного листопада Україна та інші країни світу згадують жертв Голодомору 1932-1933 рр., що став однією з найтрагічніших сторінок у історії нашого народу. У минулому році минуло 85 років з дня трагічних подій, які залишили невиліковні рани у серцях українців. Давно вже не є таємницею, що Голодомор мав штучний характер. До нього призвели планомірні дії тодішньої влади, яка несе повну відповідальність за організацію цього злочину. Це доводить аналіз низки нормативно-правових актів, які були ухвалені радянським та республіканським керівництвом більшовицької партії протягом 1932-1933 рр.

Основним механізмом здійснення цього злочину проти українського селянства стало встановлення надмірних розмірів хлібозаготівель, які передбачали планове вилучення зерна у селян на користь держави [1]. Примусові суцільні хлібозаготівлі уряд почав використовувати ще з 1927-1928 рр. За своєю суттю хлібозаготівлі не лише давали можливість поповнити запас хліба для продажу за кордон, але були зручним і вигідним для держави способом розправи з непокірним українським селянством.

Доказом спланованості Голодомору можна вважати складання переліку українських сіл, які «не виконували плану хлібозаготівель» – унаслідок чого селяни зазнали жорстоких репресій. 7 серпня 1932 р. з ініціативи генерального секретаря ЦК ВКП(б) Йосифа Сталіна була прийнята спільна постанова ЦВК і РНК СРСР «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів та кооперації і зміцнення громадської (соціалістичної) власності», відома в народі під назвою «Закон про п'ять колосків» [2].

Ця постанова визначала власність колгоспів (худобу, реманент, а головне – врожай) «священною і недоторканою», а людей, які намагалися привласнити хоч найменшу частинку, – «ворогами народу». Покарання –

розстріл із конфіскацією усього майна, а за пом'якшувальних обставин – позбавлення волі не менше ніж на 10 років. Амністія для тих, кого було звинувачено за порушення, встановлених законом «норм», не передбачалася [2]. Натомість, його застосування надавало владі можливість репресувати будь-кого, хто намагався врятуватись від голодної смерті. Виключення не було зроблено навіть для дітей. Наприкінці літа 1933 року через цей злочинний «закон», вже було репресовано 150 000 осіб [2].

Іншим нормативно-правовим актом, що свідчить про штучний характер Голодомору, є постанова Раднаркому УСРР і ЦК КП(б)У «Про занесення на «чорну дошку» сіл, які злісно саботують хлібозаготівлі» від 6 грудня 1932 р. Вона передбачала:

1. Негайне припинення довозу товарів, цілковите припинення кооперативної і державної торгівлі на місці і виведення з відповідних кооперативних і державних крамниць усіх наявних товарів.

2. Цілковиту заборону колгоспної торгівлі як для колгоспників, так і одноосібників.

3. Припинення всілякого кредитування, паралельно з проведенням дотермінового стягнення кредитів або інших фінансових зобов'язань.

4. Перевірку та очищення кооперативів і державного апарату від всіляких чужих і ворожих елементів.

5. Перевірку та очищення колгоспів цих сіл, шляхом вилучення контрреволюційних елементів та організаторів зриву хлібозаготівель [3].

Для контролю за селами, які потрапили на «чорні дошки», радянська влада направляла каральні загони. Вони їх оточували і вивозили звідти всі продовольчі продукти, а тих, хто чинив опір владі, – заарештовували. Зазвичай на «чорні дошки» потрапляли села, які мали велике недовиконання планів заготівель. Фактично цим селам загрожувало повне вимирання.

Зазначимо, що вперше термін «чорні дошки» було використано у постанові республіканського компартійного штабу від 18 листопада 1932 р., серед переліку інших «заходів з посилення хлібозаготівель», які застосовувалися для подолання «куркульського впливу» [4]. Офіційним державним актом, що запровадив такий режим, стала постанова РНК УСРР «Про боротьбу з куркульським впливом в колгоспах» від 20.11.1932 р.

Восени 1933-го почали карати вже за зриви осінньої посівної кампанії селян (сільради, колгоспи й одноосібників), плани посівів не виконувались через відсутність посівного матеріалу, який радянська влада повністю винесла. За постановою від 22 січня 1933 р. селянам, які шукали порятунку в інших місцевостях, було заборонено виїзд. Тих, хто

порушував цей закон, заарештовували і повертали додому. У результаті селянам було перекрито останні шляхи до порятунку [5].

Отже, під прикриттям проведення хлібозаготівель уряд видавав закони, що фактично легітимізували знищення українського селянства. Селян позбавляли запасів їжі і штучно створювали умови несумісні з виживанням. Це був один наймасштабніших злочинів проти людяності, який за всіма ознаками можна кваліфікувати як геноцид.

Література

1. Причини Голодомору 1932 – 1933. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://www.radiosvoboda.org/a/1338792.html>
2. Закон про п'ять колосків. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.adm-pl.gov.ua/photo/32-33/archiv/original/10.html>
3. Постанова Раднаркому УСРР і ЦК КП(б)У «Про занесення на «чорну дошку» сіл, які злісно саботують хлібозаготівлі». [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://textbooks.net.ua/content/view/1075/17/>
4. Молодико В. «Чорні дошки». *«Зоря Полісся»*. 22 листопада 2013 р.
5. Геноцид українського народу: Голодомор 1932-1933 рр. [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://www.archives.gov.ua/Sections/Famine/Publicat/index.php?1933-01>

Анастасія Костянтинівна Кошлецька – студентка I курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Вікторія Олегівна Панкратова** – доцент кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА БУЛІНГУ

Конституція України проголошує життя і здоров'я людини, її честь і гідність, недоторканність і безпеку як найвищу соціальну цінність.

Діти як вразлива категорія населення потребують особливого правового захисту своїх прав. Відповідно до Закону України «Про освіту», учні мають гарантоване державою право на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного, психічного насильства, від дій, які порушують права або принижують їх честь і гідність. Проте згідно з дослідженням проведеним UNICEF Ukraine, із цим явищем стикалися 67% вітчизняних школярів [3].

Метою роботи є дослідження теоретико-правової характеристики булінгу.

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням